

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«14» жовтня 2024 року

№ 60/9-рк/к

м. Київ

Виконавчий комітет
Вороньківської сільської ради
вул. Паркова, 2, с. Вороньків,
Бориспільський район, Київська область,
08352

*Про припинення бездіяльності,
що містить ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції*

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Бездіяльність виконавчого комітету Вороньківської сільської ради Бориспільського району Київської області (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), яка полягає у не проведенні на території Вороньківської сільської територіальної громади конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів у січні – липні 2023 року / суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідних послуг) у серпні 2023 року – жовтні 2024 року містить ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Вороньківської сільської територіальної громади Бориспільського району Київської області.

2. СУБ'ЄКТ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (2) Суб'єктом, якому надаються рекомендації, є виконавчий комітет Вороньківської сільської ради Бориспільського району Київської області (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*). Основний вид діяльності: 84.11 Державне управління загального характеру.
- (3) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).
- (4) Згідно з частиною третьою статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» у сільських радах, що представляють територіальні громади, які налічують до 500 жителів, за рішенням відповідної територіальної громади або

сільської ради виконавчий орган ради може не створюватися. У цьому випадку функції виконавчого органу ради (крім розпорядження земельними та природними ресурсами) здійснює сільський голова одноособово.

- (5) Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (6) Отже, виконавчий комітет Вороньківської сільської ради Бориспільського району Київської області є органом місцевого самоврядування, юридичною особою.
- (7) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (8) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (9) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини виконавчого комітету Вороньківської сільської ради із суб'єктами господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (10) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), керуючись положеннями пункту першого статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» здійснило державний контроль за дотриманням виконавчими комітетами селищних громад у межах Київської області законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції на ринку здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.
- (11) В ході проведення вказаного державного контролю Відділенням було направлено до виконавчого комітету Вороньківської сільської ради Бориспільського району Київської області (далі – ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР, Виконком) лист про надання інформації від 15.08.2024 № 60-02/ 4633е.
- (12) Листом (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (вх. Відділення від 23.09.2024 № 60-01/3728) Виконком надав до Відділення запитувану інформацію.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (13) Згідно з частиною першою статті 25 Господарського кодексу України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість

вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.

- (14) Відносини, пов'язані з діяльністю суб'єктів господарювання на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів (до липня 2023 року – ринок послуг з вивезення побутових відходів), регулюються Законом України «Про управління відходами» (до 09.07.2023 Законом України «Про відходи») та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами), а також відповідно до низки підзаконних нормативних актів, зокрема, Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 (далі – Порядок № 918) (Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (далі – Порядок № 1173), яка втратила чинність 30.08.2023).

4.1. Закон України «Про відходи» та інші нормативно-правові акти, які діяли у період чинності цього Закону

- (15) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що, зокрема, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (16) Поводження з побутовими відходами в Україні здійснюється відповідно до державних норм і стандартів. Ці правила закріплені у законах України «Про житлово-комунальні послуги», «Про відходи» (втратив чинність 09.07.2023) та «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (17) Згідно з Законом України «Про відходи» поведження з відходами – це дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.
- (18) Відповідно до Закону України «Про відходи» послуги з поведження з побутовими відходами – послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування. Статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що послуги з поведження з побутовими відходами є комунальними послугами, які, у свою чергу, належать до житлово-комунальних послуг.
- (19) Статтею 25 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що послуга з поведження з побутовими відходами надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з поведження з побутовими відходами, що затверджуються Кабінетом Міністрів України. Критерієм якості послуг з вивезення побутових відходів є дотримання графіка вивезення побутових відходів, дотримання правил надання послуг з поведження з побутовими відходами, дотримання вимог законодавства щодо надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (20) Механізм надання суб'єктами господарювання незалежно від форми їх власності послуг з поведження з побутовими відходами у містах, селищах і селах визначено Правилами надання послуг з поведження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 року № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318).

- (21) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- (22) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (постанова Кабінету Міністрів України втратила чинність 30.08.2023 на підставі постанови Кабінету Міністрів України № 918 від 25.08.2023).
- (23) Відповідно до пункту 4 Порядку № 1173 підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».
- (24) Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, яка діяла до 01.05.2021) виключно на, пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (25) Підпунктом 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, яка діє з 01.05.2021) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (26) Згідно зі статтею 35¹ Закону України «Про відходи» виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

4.2. Закон України «Про управління відходами» та інші чинні нормативно-правові акти

- (27) Відповідно до підпунктів 6 та 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, щодо організації управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення, знешкодження та захоронення трупів тварин; визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (28) Згідно з підпунктом 71 пункту «б» частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження зі здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами.
- (29) 09.07.2023 набрав чинності Закон України «Про управління відходами», у зв'язку з

чим Закон України «Про відходи» втратив чинність та були внесені зміни до інших нормативно-правових актів.

- (30) Згідно з пунктом 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» основними принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами, зокрема, є формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- (31) Згідно з пунктом 3 частини першої статті 17 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.
- (32) Відповідно до частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить, зокрема, визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (33) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про управління відходами» органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.
- (34) Утворювачі побутових відходів, відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про управління відходами» зобов'язані:
- укладати договори з виконавцем послуги з управління побутовими відходами та вносити у встановленому порядку плату за послугу з управління побутовими відходами;
  - забезпечувати передачу побутових відходів до системи управління побутовими відходами, а побутові відходи, на які поширюється розширена відповідальність виробника, – до системи приймання або роздільного збирання, створеної організаціями розширеної відповідальності виробників;
  - забезпечувати у встановленому порядку роздільне збирання відходів за наявності об'єкта оброблення відходів.
- (35) Відповідно до частини першої статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.
- (36) Частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами» визначено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (37) Відповідно до частини п'ятої статті 33 Закону України «Про управління відходами»

виконавцем послуги з управління побутовими відходами є суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.

- (38) Відповідно до частини сьомої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори зі споживачами послуги.
- (39) 15.08.2023 набули чинності Правила надання послуги з управління побутовими відходами, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 (далі – Правила № 835).
- (40) Відповідно до пункту 2 Правил № 835, виконавець послуги - суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги.
- (41) Відповідно до пункту 6 Правил № 835 суб'єкти господарювання, які здійснюють операції із збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку згідно з частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами».
- (42) Відповідно до пункту 24 Правил № 835, послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (43) 30.08.2023 набув чинності Порядок № 918.
- (44) Варто також зазначити, що відповідно до пункту 1 Порядку № 918 цей порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів відповідно до правил благоустрою населеного пункту, регіональних та місцевих планів управління відходами на відповідній території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів. Тобто, конкурс з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів проводиться за наявності, зокрема, місцевого плану управління відходами на відповідній території територіальної громади.
- (45) Водночас, у роз'ясненнях, наведених у листі Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 25.01.2024 № 1496/25/10-24 (вх. № 70-01/64к від 26.01.2024) до Антимонопольного комітету України, вказано, що: «територіальна громада в межах своєї компетенції вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громади в частині управління побутовими відходами, та під час проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з управління побутовими відходами мають бути враховані положення регіонального та місцевого планів у разі їх затвердження».
- (46) Відповідно до пунктів 2 та 4 Порядку № 918 підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.
- (47) Згідно з пунктом 12 Порядку № 918 організатор конкурсу оприлюднює конкурсну документацію, передбачену пунктом 10 цього Порядку, а також оголошення про дату, час та місце проведення конкурсу на своєму офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 30 календарних днів до проведення конкурсу.

- (48) Відповідно до пункту 29 Порядку № 918 переможцем (переможцями) конкурсу визначається його учасник або декілька учасників, що відповідає (відповідають) кваліфікаційним вимогам, за результатами розгляду конкурсних пропозицій.
- (49) Відповідно до пункту 33 Порядку № 918:
- у рішенні про визначення переможця (переможців) конкурсу зазначається строк, протягом якого переможець (переможці) має (мають) право здійснювати операції із збирання та перевезення побутових відходів і який становить п'ять років з дати укладення договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.
  - у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і конкурсною комісією прийнято рішення щодо визначення його переможцем конкурсу або у випадку прийняття конкурсною комісією рішення про відхилення конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу, крім одного, строк, на який він визначається переможцем конкурсу на певній території територіальної громади, повинен становити 12 місяців, після чого організатором конкурсу проводиться новий конкурс.
- (50) Таким чином, виконавці послуг із вивезення побутових відходів / із збирання та перевезення побутових відходів повинні бути визначені органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах з дотриманням державних норм і стандартів, зокрема:
- з 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, відповідно до Порядку № 1173;
  - з 30.08.2023 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з збирання та перевезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
- (51) Наразі ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів повинен функціонувати у встановленому законодавством порядку, а саме має бути застосований конкурентний механізм при визначенні виконавців (суб'єктів господарювання) відповідної послуги.
- (52) Враховуючи вищезазначене, органи місцевого самоврядування в особі виконавчих комітетів/органів сільської, селищної, міської ради зобов'язані визначити організаторів проведення вказаних конкурсів, ініціювати процеси підготовки до проведення конкурсів, розробку конкурсних документів та проведення конкурсів на визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на конкурсних засадах в межах певної території населених пунктів.
- (53) Наразі, зважаючи на норми законодавства, ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів у територіальних межах Вороньківської сільської територіальної громади не повинен функціонувати без визначених у встановленому законодавством порядку (конкурсному відборі) суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідної послуги).
- (54) Потенційним конкурентами на ринку послуг з управління побутовими відходами є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттепереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також, конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на

ринок з метою надання послуг із збирання та перевезення побутових відходів.

5. **ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.**

- (55) Відповідно до інформації, розміщеної за посиланням <https://gromada.info/gromada/voronkivska/>, населення Вороньківської сільської територіальної громади складає 14062 особи. У складі громади знаходяться 10 населених пунктів.
- (56) Листом (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (вх. Відділення від 23.09.2024 № 60-01/3728) (далі – Лист) ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР повідомив, що рішенням виконавчого комітету (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) «Про затвердження конкурсної документації з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Вороиьківської сільської ради та про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Вороиьківської сільської ради» (далі – Конкурс), зокрема, було затверджено конкурсну документацію з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Вороиьківської сільської ради та утворено конкурсну комісію відповідного конкурсу.
- (57) Відповідно до Протоколу засідання конкурсної комісії щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Вороньківської сільської ради (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) для участі в Конкурсі конкурсну пропозицію подав **один** претендент, а саме Житлово-комунальний комбінат «ВОРОНЬКІВ» (далі – ЖКК «ВОРОНЬКІВ»).
- (58) ЖКК «ВОРОНЬКІВ» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань провадить наступну господарську діяльність, зокрема, 38.11 Збирання безпечних відходів, 81.29 Інші види діяльності із прибирання, 81.21 Загальне прибирання будинків та 81.22 Інша діяльність із прибирання будинків і промислових об'єктів.
- (59) Згідно відомостей вищевказаного протоколу засідання конкурсної комісії конкурсна пропозиція ЖКК «ВОРОНЬКІВ» відповідала кваліфікаційним вимогам конкурсної документації. Таким чином, вищевказаний суб'єкт господарювання був визначений переможцем Конкурсу.
- (60) Рішенням Виконкому (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) «Про затвердження протоколу засідання конкурсної комісії щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Вороньківської сільської ради» ЖКК «ВОРОНЬКІВ» було визначено виконавцем послуг із збирання та вивезення побутових відходів на території Вороньківської сільської ради. (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) було доручено підготувати проект договору на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (61) Між ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР та ЖКК «ВОРОНЬКІВ» був укладений Договір про надання послуг з вивезення побутових відходів (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (далі – Договір). Відповідно до пункту 1.1. Договору ЖКК «ВОРОНЬКІВ» був зобов'язаний згідно з графіком надавати послуг з вивезення побутових відходів на території Вороньківської сільської територіальної громади, а Виконком був зобов'язаний виконати обов'язки передбачені цим договором. Закінчення строку дії цього договору не звільняв сторони від відповідальності за його порушення, яке мало місце під час дії договору. Також умови Договору не мали положень щодо його пролонгації.

- (62) Згідно з пунктом 6.1. Договору, він набирає чинності з дня його підписання сторонами та діяв з 13.01.2022 до 13.01.2023 року. Тобто, ЖКК «ВОРОНЬКІВ» був визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів терміном на 1 рік.
- (63) Вищевказане, у свою чергу, відповідає положенням пункту 30 Порядку № 1173, що у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити **12 місяців**, після чого організовується і проводиться **новий конкурс**.
- (64) Також, згідно з пунктом 32 Порядку № 1173 **не пізніше ніж за два місяця до припинення** договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту **проводиться новий конкурс** на надання послуг з вивезення побутових відходів на території, визначеній таким договором.
- (65) Однак, Листом Виконком повідомив Відділенню, що **наразі («Інформація, доступ до якої обмежено»)** вихідна дата Листа) операції з вивезення побутових відходів в межах Вороньківської сільської ради здійснює ЖКК «ВОРОНЬКІВ».
- (66) Тобто, після закінчення строку дії Договору вказане підприємство продовжує надавати послуги, хоча відповідні конкурси з січня 2023 року по жовтень 2024 року не проводилися.
- (67) Отже ЖКК «ВОРОНЬКІВ» упродовж січня 2023 року – жовтня 2024 року надавав послуги з вивезення побутових відходів / із збирання та перевезення побутових відходів без проведення конкурсного відбору серед суб'єктів господарювання, які також могли б надавати відповідні послуги.
- (68) Враховуючи зазначене вище, ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР у період з листопада 2022 року по січень 2023 року не ініціював процес підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на території сільської громади відповідно до положень Порядку № 1173, а після набрання чинності 30.08.2023 положень Порядку № 918 Виконком не ініціював процес підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавців операцій із збирання та перевезення побутових відходів у відповідних територіальних межах, що призвело до недопущення конкуренції на відповідному ринку в територіальних межах Вороньківської сільської територіальної громади.
- (69) При цьому у Листі відсутня інформація про підготовку, оголошення та намір проведення Виконкомом конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів станом на дату підготовки Листа.
- (70) У зв'язку з цим, підприємства, установи, організації усіх форм власності у сфері побутових відходів не мають можливостей укласти з організатором договори про надання відповідних послуг. Така бездіяльність створює бар'єри іншим суб'єктам господарювання щодо вступу на ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Вороньківської сільської територіальної громади внаслідок недотримання ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР конкурентних засад під час виконання самоврядних повноважень на підставі положень статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 17 Закону України «Про управління відходами» та призводить до недопущення конкуренції на відповідному регіональному ринку.
- (71) За відповідний час на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів могли б відбутися зміни й інші суб'єкти господарювання могли б вийти на відповідний ринок на території вказаної сільської територіальної громади лише через конкурс. Отже, у разі проведення ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР відкритих

конкурсів відповідно до вимог законодавства, інші суб'єкти господарювання могли б стати учасниками цих конкурсів та запропонувати послуги вищої якості та за конкурентною ціною.

- (72) Так, за наявною у Відділенні інформацією, отриманою з відкритих джерел, таких як офіційні майданчики державних тендерів Prozorro та аукціони Prozorro, на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів у Київській області, зокрема, на території сусідніх територіальних громад здійснюють діяльність наступні суб'єкти господарювання:
- товариство з обмеженою відповідальністю «КРАМАР ЕКО»;
  - товариство з обмеженою відповідальністю «СЕЛТІК»;
  - товариство з обмеженою відповідальністю «АЛЬФАТЕР КИЇВ»;
  - товариство з обмеженою відповідальністю «ГРІН ПЛАНЕТ ЕКО»;
  - товариство з обмеженою відповідальністю «ФІРМА «ВОЛОДАР-РОЗ»;
  - товариство з обмеженою відповідальністю «КРАМАР РІСАЙКЛІНГ»;
  - комунальне підприємство «ВУКГ»;
  - комунальне підприємство «ГОРЯНИН».
- (73) Отже, ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Київської області, з огляду на наявність учасників, є потенційно конкурентним. Проте, зважаючи на законодавчі особливості набуття статусу виконавця послуг із збирання та перевезення побутових відходів у визначених територіальних межах, реалізація конкурсного відбору серед діючих учасників відповідного ринку в межах окремих територіальних громад має здійснюватися саме органами місцевого самоврядування шляхом проведення конкурсів.
- (74) Бездіяльність ВК ВОРОНЬКІВСЬКОЇ СР, яка полягає у непроведенні конкурсів на визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Вороньківської сільської територіальної громади призвела до відсутності ринкових конкурентних умов між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.
- (75) Застосування принципів конкуренції, як вирішального фактору розвитку ринкової економіки для органів виконавчої влади і місцевого самоврядування полягає у встановленні прозорих процедур проведення конкурсів, тендерів, з залученням якомога більшого кола учасників.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

- (76) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.
- (77) Статтею 42 Конституції України передбачено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускається неправомірне обмеження конкуренції.
- (78) Відповідно до частини третьої статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

- (79) Виконання органами місцевого самоврядування обов'язку щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, без впливу зовнішніх чинників, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (80) Недотримання зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (81) Органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках послуг житлово-комунальної сфери, визначаючи у порядку, встановленому законодавством, на конкурсних засадах, виконавців житлово-комунальних послуг.
- (82) Окрім того, право органів місцевого самоврядування на вільне прийняття рішень з питань, віднесених до її компетенції, відповідає обов'язку останніх під час прийняття цих рішень дотримуватись й прав інших осіб.
- (83) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (84) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (85) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (86) *Таким чином, бездіяльність виконавчого комітету Вороньківської сільської ради Бориспільського району Київської області, яка полягає у не проведенні на території Вороньківської сільської територіальної громади конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів у січні – липні 2023 року/суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідних послуг) у серпні 2023 року – жовтні 2024 року містить ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів на території Вороньківської сільської територіальної громади Бориспільського району Київської області.*

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього

порушення і умов, що йому сприяють, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає наступні обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Виконавчому комітету Вороньківської сільської ради Бориспільського району Київської області (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) припинити бездіяльність, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, шляхом визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів (виконавців відповідних послуг) на території Вороньківської сільської територіальної громади Бориспільського району Київської області відповідно до норм чинного законодавства.

Про результати розгляду рекомендацій письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **протягом 15-ти календарних днів** з дня їх отримання, із наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
в.о. голови Відділення**

Андрій КАШНІКОВИЧ